

Författare: Torsten Bengtsson

Boken handlar om:

Erik och pappa är på Liseberg. De ska åka en häftig karusell, där man åker upp och ner. Pappa är van. Han har åkt karsusell många gånger förr. Erik är mycket förväntansfull. Erik vill åka flera gånger, men pappa mår inte bra efter åkturen. Han måste vila på en bänk. Då kommer Lea med sin mamma. Leas mamma mår inte heller bra. Kommer det att bli fler karusell åk?

Lgr 11 - Centralt innehåll och förmågor som tränas:

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter, samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (SV åk 1-3)
- Språkets struktur med stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken, samt stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter. (SV åk 1-3)
- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning, samt litterära personbeskrivningar. (SV åk 1-3)

Eleverna tränar följande förmågor:

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur, och andra texter, för olika syften.
- Urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Lgrs 11 - Centralt innehåll och förmågor som tränas:

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 1-6)
- Skriftspråkets uppbyggnad. Mellanrum mellan ord, stor bokstav och punkt. (SV åk 1-6)
- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning. (SV åk 1-6)

Eleverna tränar följande förmågor:

- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Skriva texter för olika syften, och mottagare.

Ord och begrepp

Liseberg

räls

kurvan

kittlar

åkeband

grym

mumlar

luften

magen

yr

vagnen

Spågumman

Vi förutspår vad som kommer att hända i en text. Spågumman kan även gissa vad en bok ska handla om. Spågumman ställer hypoteser om texten genom att titta på rubriker och bilder. Vi använder strategin före, under och efter läsningen. Visa en bild/filmklipp på ett tivoli/någon som åker karusell (från internet eller tidning) och låt sedan eleverna associera fritt. Skriv upp elevernas tankar på tavlan.

Diskutera därefter bokens titel, "Erik upp och ner". Vad kan boken handla om? Kan den vara kopplad till några speciella platser? Varför heter den "upp och ner"? Är det en bra eller dålig känsla? Koppla till bilden/filmklippet som du först visade, och utgå från elevernas erfarenheter och frågor.

Rollspel

Efter att ni har läst boken återberättar ni, tillsammans i klassen, så att du kan försäkra dig om att alla har förstått handlingen. Diskutera hur många roller som är med i berättelsen, och vilka funktioner dessa figurer har. Vilka känslor finns med i boken? Hur kan de illustreras? Hur kan man visa en bestämd plats t.ex ett tivoli, så att det blir tydligt? Bestäm sedan om ni ska spela upp boken i helklass, eller gruppvis. Behövs det rekvisita? Läraren avgör hur stort/litet rollspelet ska vara.

Frågor på raden

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Var är Erik och pappa?
De är på Liseberg.
2. Vilken färg har stolen i karusellen?
Stolen är svart.
3. Hur länge varar åkturen?
Den varar ett par minuter.
4. Vilka träffar de på Liseberg?
De träffar Lea och hennes mamma.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

5. Beskriv karusellen Helix.
Den går i över 100 km/timme. Man åker upp och ner. Huvudet är ner mot marken 7 gånger. Man sitter i en vagn, som går på räls.
6. Hur tycker Erik det känns att åka karusellen?
Han tycker att det känns som att de flyger och det kittlar i magen. Han blir yr, men tycker att det är kul.
7. Tror du att Eriks pappa vill åka mer karusell? Motivera ditt svar.
Pappan är vit i ansiktet och Erik hjälper honom ur karusellen. Pappan måste vila på en bänk. Han mår inte bra av att åka upp och ner.

Frågor bortom raderna

(Du måste använda dina kunskaper och erfarenheter sedan tidigare.)

8. Varför tror du att Erik har svårt att stå still?
Eget svar
9. Har du någon favoritkarusell? Vilken?
Eget svar
10. Erik säger att de har köpt åkband. Vad menar han då?
Eget svar

Sant eller falskt

Meningarna kommer från boken. Bestäm vilka meningar som är sanna eller falska.

	sant	falskt
1. Erik och pappa står i glasskö.	☐	☒
2. De är på Liseberg.	☒	☐
3. Pappa har aldrig åkt karusell.	☐	☒
4. Erik tycker att det ska bli roligt att åka.	☒	☐
5. Erik sätter sig i en röd stol.	☐	☒
6. Vagnen går på en väg.	☐	☒
7. De åker högre och högre upp.	☒	☐
8. Erik blir yr.	☒	☐
9. Karusellen varar flera timmar.	☐	☒
10. Erik vill åka fler gånger.	☒	☐
11. Pappa är grön i ansiktet.	☐	☒
12. De vilar i en soffa.	☐	☒
13. Pappa vill gärna åka upp och ner.	☐	☒
14. Erik vill inte åka ensam.	☒	☐
15. De träffar Lea på Liseberg.	☒	☐